Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (üheksas koda)

11. juuli 2018*

Eelotsusetaotlus – Direktiiv 1999/5/EÜ – Raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete nõuetekohasuse vastastikune tunnustamine – Ühtlustatud standardite olemasolu – Tootja vajadus pöörduda teavitatud asutuse poole – Teavitatud asutuse identifitseerimisnumbri kinnitamine

Kohtuasjas C-192/17,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Consiglio di Stato (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) 23. veebruari 2017. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 13. aprillil 2017, menetluses

COBRA SpA

versus

Ministero dello Sviluppo economico,

EUROOPA KOHUS (üheksas koda),

koosseisus: koja president C. Vajda (ettekandja), kohtunikud K. Jürimäe ja C. Lycourgos,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* P. Garofoli,

– Euroopa Komisjon, esindajad: G. Gattinara ja D. Kukovec,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada asi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 1999. aasta direktiivi 1999/5/EÜ raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ning nende nõuetekohasuse vastastikuse tunnustamise kohta (EÜT 1999, L 91, lk 10; ELT eriväljaanne 13/23, lk 254), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 596/2009 (ELT 2009, L 188, lk 14) (edaspidi „direktiiv 1999/5“).

2 Taotlus on esitatud COBRA SpA ja Ministero dello Sviluppo economico (majandusarengu ministeerium) vahelises vaidluses seoses sellega, et COBRA toodetud seadmetel ja nende pakenditel puudus teavitatud asutuse identifitseerimisnumber.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Direktiiv 1999/5 tunnistati 13. juunist 2016 kehtetuks ja asendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiviga 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ (ELT 2014, L 153, lk 62). Põhikohtuasja asjaolude toimumise kuupäeva arvestades käsitletakse käesolevat eelotsusetaotlust siiski direktiivist 1999/5 lähtudes.

4 Direktiivi 1999/5 põhjendustes 14, 27 ja 32 oli märgitud:

„(14) tuleks hoolitseda selle eest, et raadioseadmed ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmed ei põhjustaks terviseohtu, kui seda on võimalik vältida;

[…]

(27) raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete projekteerimise ja tootmise üleeuroopaliste ühtlustatud standardite olemasolu on üldistes huvides; selliste ühtlustatud standardite järgimisest tuleneb oluliste nõuete vastavuseeldus; näitamaks oluliste nõuete järgimist, võib kasutada ka teistsugused vahendeid;

[…]

(32) peaks olema lubatud asjaomastele olulistele nõuetele vastavate raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrkude lõppseadmete vaba ringlus; selliseid seadmeid peaks olema lubatud kasutada kavandatud otstarbel; kasutuselevõtmine võib eeldada raadiospektri kasutamiseks ja asjaomase teenuse osutamiseks vajalikke tegevuslubasid“.

5 Direktiivi artikli 1 „Reguleerimisala ja eesmärk“ lõikes 1 oli ette nähtud:

„Käesoleva direktiiviga luuakse reguleeriv raamistik raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete turuleviimiseks ühenduses, nende vaba liikumise ja kasutuselevõtmise tagamiseks.“

6 Direktiivi artiklis 2 „Mõisted“ oli sätestatud:

„Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

[…]

c) raadioseadmed – toode või selle vajalik osa, mis suudab raadiolaineid edastades ja/või vastu võttes luua side, kasutades maapealseks või kosmose raadiosideks eraldatud spektrit;

[…]

h) harmoneeritud standard – tehnospetsifikaadid, mille tunnustatud standardiorganisatsioon on vastu võtnud komisjoni ülesandel [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. juuni 1998. aasta direktiivis 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest teatamise kord (EÜT 1998, L 204, lk 37; ELT eriväljaanne 13/20, lk 337)], sätestatud korras, et kehtestada üle-euroopalised nõuded, mille järgimine ei ole siiski kohustuslik“.

7 Direktiivi artikli 3 „Olulised nõuded“ lõikes 1 oli sätestatud:

„Järgmisi olulisi nõudeid kohaldatakse kõigi seadmete suhtes:

a) kasutaja ja kõigi teiste isikute tervise ja ohutuse kaitse, sealhulgas [nõukogu 19. veebruari 1973. aasta direktiivis 73/23/EMÜ teatavates pingevahemikes kasutatavaid elektriseadmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT 1973, L 77, lk 29)] sätestatud ohutusnõuetega seotud eesmärgid, ilma et kohaldataks miinimumpinge nõuet;

b) [nõukogu 3. mai 1989. aasta direktiivis 89/336/EMÜ elektromagnetilist ühilduvust käsitlevate liikmesriikide õigusnormide ühtlustamise kohta (EÜT 1989, L 139, lk 19)] sätestatud elektromagnetilise ühilduvusega seotud kaitsenõuded.“

8 Direktiivi 1999/5 artikli 5 „Ühtlustatud standardid“ lõikes 1 oli ette nähtud:

„Kui seadmed vastavad asjaomasele ühtlustatud standardile või selle osadele, mille viitenumbrid on avaldatud Euroopa Ühenduste Teatajas, eeldavad liikmesriigid nende artiklis 3 nimetatud oluliste nõuete järgimist, mis sisalduvad täielikult või osaliselt kõnealustes ühtlustatud standardites.“

9 Direktiivi artikli 7 „Kasutuselevõtmine ja ühendamise õigus“ lõikes 1 oli sätestatud:

„Liikmesriigid lubavad võtta seadmed kasutusele nende ettenähtud otstarbel, kui need vastavad vajalikele olulistele nõuetele, mis on nimetatud artiklis 3 ja muudes käesoleva direktiivi asjaomastes sätetes.“

10 Direktiivi artiklis 10 „Vastavushindamise menetlus“ oli sätestatud:

„1. Käesolevas artiklis kindlaksmääratud vastavushindamise menetlust kasutatakse selleks, et näidata seadme vastavust kõigile artiklis 3 nimetatud olulistele nõuetele.

[…]

3. Telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete suhtes, mis ei kasuta maapealseks või avakosmose raadiosideks eraldatud spektrit, ja raadioseadmete vastuvõtvate osade suhtes kohaldatakse vastavalt tootja valikule kas II, IV või V lisas kirjeldatud korda.

4. Kui tootja on kohaldanud artikli 5 lõikes 1 nimetatud ühtlustatud standardeid, kohaldatakse lõike 3 reguleerimisalast väljapoole jäävate raadioseadmete suhtes vastavalt tootja valikule kas III, IV või V lisas kirjeldatud korda.

5. Kui tootja ei ole kohaldanud artikli 5 lõikes 1 nimetatud ühtlustatud standardeid või kui ta on neid kohaldanud ainult osaliselt, kohaldatakse käesoleva artikli lõike 3 reguleerimisalast väljapoole jäävate raadioseadmete suhtes vastavalt tootja valikule kas IV või V lisas kirjeldatud korda.

[…]“

11 Direktiivi 1999/5 artikkel 11 „Teavitatud asutused ja järelevalveasutused“ sätestas:

„1. Liikmesriigid teatavad komisjonile asutused, kelle nad on määranud täitma artiklis 10 nimetatud vajalikke ülesandeid. Liikmesriigid kohaldavad määratavate asutuste valimisel VI lisas esitatud kriteeriume.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile oma territooriumil tegutsevatest ametiasutustest, kes täidavad käesoleva direktiivi toimimisega seotud järelevalveülesandeid.

[…]“

12 Direktiivi 1999/5 artikli 12 „CE-vastavusmärgis“ lõikes 1 oli sätestatud:

„Kõik asjakohastele olulistele nõuetele vastavad seadmed on tähistatud VII lisas esitatud CE-vastavusmärgisega. Nimetatud märgise kinnitamise eest vastutab tootja, tema ühenduses paiknev volitatud esindaja või isik, kes vastutab seadmete turuleviimise eest.

Kui kohaldatakse III, IV või V lisas kirjeldatud korda, lisatakse märgisele artikli 11 lõikes 1 nimetatud teavitatud asutuse tunnuskood. Kui on kindlaks määratud seadmeklassi tunnus, lisatakse ka raadioseadmetele see tunnus. Muid märgiseid võib seadmetele kanda tingimusel, et sellega ei halvendata CE-vastavusmärgise nähtavust ja loetavust.“

13 Direktiivi III lisas, mis käsitleb artikli 10 lõikes 4 nimetatud vastavushindamise menetlust (Toote sisekontroll ja seadmete erikatsed), oli sätestatud:

„Käesolev lisa koosneb II lisast ja järgmistest täiendavatest nõuetest.

Tootja peab iga seadmetüübi puhul tegema kõik olulised raadiokatsed või laskma need teha kellelgi teisel. Kui katseid ei ole ühtlustatud standardites määratletud, vastutab oluliseks peetavate katsete määratlemise eest tootja valitud teavitatud asutus. Teavitatud asutus peab nõuetekohaselt arvesse võtma koos tegutsevate teavitatud asutuste varasemaid otsuseid.

Tootja või tema esinduses tegutsev volitatud esindaja või isik, kes vastutab seadmete turuleviimise eest, peab kinnitama, et kõnealused katsed on tehtud ja et seadmed vastavad olulistele nõuetele, ning kandma tootmisprotsessi käigus tootele teavitatud asutuse tunnuskoodi.“

14 Direktiivi VII lisa, mis käsitleb artikli 12 lõikes 1 nimetatud seadmete märgistamist, punkti 3 kohaselt tuli CE-märgis kinnitada tootele või selle andmeplaadile. Lisaks tuli see kinnitada ka võimalikule pakendile ja saatedokumentidele.

Itaalia õigus

15 9. mai 2001. aasta seadusandliku dekreedi nr 269, millega rakendatakse direktiiv 1999/5/EÜ raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ning nende nõuetekohasuse vastastikuse tunnustamise kohta (decreto legislativo n. 269 – Attuazione della direttiva 1999/5/CE riguardante le apparecchiature radio, le apparecchiature terminali di telecomunicazione ed il reciproco riconoscimento della loro conformità; *GURI* nr 156 regulaarne lisa, 7.7.2001; edaspidi „seadusandlik dekreet nr 269/2001“), põhikohtuasja asjaolude toimumise ajal kehtinud redaktsiooni artikli 11 lõige 3 nägi ette, et „[t]elekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete suhtes, mis ei kasuta maapealseks või avakosmose raadiosideks eraldatud spektrit, ja raadioseadmete vastuvõtvate osade suhtes kohaldatakse vastavalt tootja valikule käesoleva dekreedi II, IV või V lisas kirjeldatud vastavushindamismenetlust“.

16 Seadusandliku dekreedi artikli 11 lõikes 4 oli sätestatud, et „[k]ui tootja on kohaldanud artikli 5 lõikes 1 nimetatud ühtlustatud standardeid, kohaldatakse lõikes 3 nimetamata raadioseadmete suhtes vastavalt tootja valikule käesoleva dekreedi III, IV või V lisas kirjeldatud korda“.

17 Seadusandliku dekreedi artikkel 13 sätestas, et „[k]õik asjakohastele olulistele nõuetele vastavad seadmed on tähistatud VII lisas esitatud CE-vastavusmärgisega. Nimetatud märgise kinnitamise eest vastutab tootja, tema Euroopa Liidus paiknev volitatud esindaja või isik, kes vastutab seadmete turuleviimise eest. Kui kohaldatakse III, IV või V lisas kirjeldatud korda, lisatakse märgisele artikli 12 lõikes 1 nimetatud teavitatud asutuse identifitseerimisnumber.

18 Seadusandliku dekreedi III lisas oli ette nähtud, et „tootja peab iga seadmetüübi puhul tegema olulised raadiokatsed või laskma need teha kellelgi teisel. Kui oluliseks peetavaid katseid ei ole ühtlustatud standardites kindlaks määratud, vastutab nende kindlaksmääramise eest tootja valitud asutus“.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

19 COBRA on olmeelektroonika alal tegutsev ettevõtja, kes turustab kaubamärgiga Pascal koduseks kasutamiseks mõeldud repiitereid, mis paigaldatakse audio- või videosignaali allika lähedusse, mis saavad sellest allikast signaali ja edastavad selle kuulamiseks või vaatamiseks kuni 100 meetri kaugusel olevasse telerisse. Sellisel edastamisel kasutatakse raadiolinksidet ja seega on tegemist raadiosagedusel edastamisega.

20 Itaalias on sellist tüüpi seadmeid pädev kontrollima majandusarengu ministeerium. 18. mail 2011 läbi viidud kontrolli käigus tuvastati, et selle kaubamärgiga seadmete eksemplaridel, mida pakuti üldsusele müügiks, ei olnud seadmel ega pakendil teavitatud asutuse identifitseerimisnumbrit direktiivi 1999/5 mõttes, vaid see oli ära toodud üksnes kasutusjuhendis, mis oli seadmega kaasas.

21 Kuna majandusarengu ministeerium leidis, et direktiivis 1999/5 ja selle direktiivi Itaalia õiguskorda ülevõtmise taganud seadusandlikus dekreedis nr 269/2001 ette nähtud nõuete täitmiseks peab taoline märge olema seadmel endal, konfiskeeris ta ebaseaduslikuks peetud seadmed ja määras COBRAle karistuse. Lisaks andis ta 22. juuni 2011. aasta otsusega korralduse viia nii arestitud eksemplarid kui ka need, mis olid juba Itaalia turule viidud, nõuetega kooskõlla.

22 COBRA esitas selle otsuse peale Tribunale amministrativo regionale per il Laziole (Lazio maakonna halduskohus, Itaalia) kaebuse, väites, et see otsus põhineb direktiivi 1999/5 ja eelkõige selle III lisa teise lõigu vääral tõlgendusel. Kohus jättis kaebuse rahuldamata, leides, et direktiivi 1999/5 ning seadusandliku dekreedi nr 269/2001 kohaselt on vastavuse kontrollimise nõuetekohasuse eest vastutava teavitatud asutuse märkimine kõnealustel kaubamärgi Pascal seadmetel kohustuslik. COBRA pöördus seejärel kassatsioonkaebusega Consiglio di Statosse (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu), kus ta tugines taas väitele, et asjaomane otsus on direktiiviga 1999/5 vastuolus.

23 Consiglio di Stato (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) leiab, et kõnesolevad seadmed kuuluvad direktiivi 1999/5 kohaldamisalasse, kuna nende näol on tegemist raadioseadmetega selle direktiivi artikli 10 lõike 4 tähenduses. Kohus täpsustab, et direktiivi artikli 5 kohaselt eeldatakse, et direktiivi artiklis 3 sätestatud olulised nõuded on täidetud, kui tooted vastavad ühtlustatud standarditele. Ta märgib veel, et direktiivis 1999/5 on ilmne vastuolu, mis puudutab raadioseadmete vastavust direktiivi artiklis 3 sätestatud oluliste nõuetega. Direktiivi artikli 12 lõike 1 teises lõigus on sätestatud, et kõik olulistele nõuetele vastavad seadmed on tähistatud direktiivi VII lisas esitatud CE-vastavusmärgisega, ent selles sättes on ka ette nähtud, et kui kohaldatakse direktiivi III lisas kirjeldatud korda, lisatakse märgisele teavitatud asutuse identifitseerimisnumber. Consiglio di Stato (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) hinnangul tuleneb seevastu direktiivi III lisast, et kui olulised raadiokatsed on ühtlustatud standardites kindlaks määratud, ei ole vaja kinnitatud CE-vastavusmärgisele teavitatud asutuse identifitseerimistunnust lisada.

24 Consiglio di Stato (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) leiab, et on ebaloogiline ning proportsionaalsuse ja sobivuse põhimõttega vastuolus nõuda teavitatud asutuse sekkumist, kui on olemas ühtlustatud standardid Euroopa tasandil. Sellist seisukohta kinnitab komisjoni selgitav märkus direktiivi 1999/5 tõlgendamise kohta, mille kohaselt juhul, kui ühtlustatud standardid sisaldavad kõiki olulisi raadiokatseid, ei ole tootjal, kes otsustab neid kasutada, vaja teavitatud asutuse numbrit tootele kanda.

25 Neil asjaoludel otsustas Consiglio di Stato (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas direktiivi 1999/5[…] tuleb tõlgendada nii, et kui tootja kasutab III lisa teises lõigus ette nähtud menetlust ning on olemas ühtlustatud standardid, milles on kindlaks määratud kõik olulised raadiokatsed, peab see tootja pöörduma teavitatud asutuse poole ning lisama seega CE-märgisele (mis kinnitab vastavust selles direktiivis käsitletavatele olulistele nõuetele) selle asutuse identifitseerimisnumbri?

2. Kui esimesele küsimusele antakse jaatav vastus, tootja – kes on juba kasutanud [direktiivi 1999/5] III lisa teises lõigus ette nähtud menetlust, võttes arvesse, et on olemas ühtlustatud standardid, milles on kindlaks määratud kõik olulised raadiokatsed, ning kes on sellegipoolest vabatahtlikult pöördunud teavitatud asutuse poole, paludes tal eelnimetatud katsete nimekirja kinnitada – peab lisama CE-märgisele, mis kinnitab vastavust [selles direktiivis] käsitletavatele olulistele nõuetele, selle asutuse identifitseerimisnumbri?

3. Kui teisele küsimusele antakse jaatav vastus, siis kas tootja – kes on juba kasutanud [direktiivi 1999/5] III lisa teises lõigus ette nähtud menetlust, võttes arvesse, et on olemas ühtlustatud standardid, milles on kindlaks määratud kõik olulised raadiokatsed, ning kes on seejärel sellegipoolest vabatahtlikult pöördunud teavitatud asutuse poole, paludes tal eelnimetatud katsete nimekirja kinnitada, ja on vabatahtlikult lisanud tootele teavitatud asutuse identifitseerimisnumbri – peab märkima selle asutuse identifitseerimisnumbri ka tootele ja selle pakendile?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Sissejuhatavad märkused

26 Kõigepealt tuleb märkida, et eelotsusetaotlusest ei ilmne selgelt menetlus, mida põhikohtuasja kaebaja asjaomase seadme direktiivi 1999/5 artiklis 3 sätestatud olulistele nõuetele vastavuse hindamiseks järgis. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu teine küsimus lähtub siiski eeldusest, et tootja pöördus teavitatud asutuse poole, kuid üksnes selleks, et kinnitada ühtlustatud standardite raames tehtavate oluliste raadiokatsete nimekiri. Seega tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtule vastata sellele eeldusele tuginedes, kuid jätta selle paikapidavuse kontrollimine eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesandeks.

27 Teiseks tuleb märkida, et vastavalt direktiivi 1999/5 artikli 1 lõikele 1 kohaldatakse asjaomast direktiivi raadioseadmetele, mis on määratletud artikli 2 punktis c. Eelotsusetaotlusest nähtub, et käesolevas asjas käsitletav seade on raadioseade viimati nimetatud sätte tähenduses.

Esimene küsimus

28 Esimese küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 1999/5 artikli 12 lõike 1 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et juhul kui raadioseadme tootja kohaldab direktiivi III lisa teises lõigus ette nähtud menetlust ja kasutab ühtlustatud standardeid kõnealuses lõigus sätestatud katsete kindlaksmääramiseks, on ta kohustatud pöörduma direktiivi artikli 11 lõikes 1 osutatud teavitatud asutuse poole ja lisama seega CE-märgisele selle asutuse identifitseerimisnumbri.

29 Liidu õiguse sätete tõlgendamise puhul tuleb arvesse võtta mitte üksnes nende sõnastust, vaid ka konteksti ja nende õigusnormide eesmärke, mille hulka nad kuuluvad (19. septembri 2000. aasta kohtuotsus Saksamaa *vs.* komisjon, C-156/98, EU:C:2000:467, punkt 50; 25. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus eDate Advertising jt, C-509/09 ja C-161/10, EU:C:2011:685, punkt 54, ning 26. juuli 2017. aasta kohtuotsus Jafari, C-646/16, EU:C:2017:586, punkt 73).

30 Sellega seoses viitaks ainuüksi direktiivi 1999/5 artikli 12 lõike 1 teise lõigu sõnastus sellele, et CE-märgise raadioseadmele kinnitamine nõuab, et kui kohaldatakse direktiivi III lisas sätestatud vastavushindamismenetlust, peab märgisele olema lisatud direktiivi artikli 11 lõikes 1 osutatud teavitatud asutuse identifitseerimisnumber.

31 Võttes aga arvesse artikli 12 lõike 1 teises lõigus tehtud viidet III lisas osutatud vastavushindamismenetlusele, tuleb selle sätte grammatiliseks tõlgendamiseks viidata III lisa sõnastusele.

32 Sellega seoses tuleneb kõnesoleva lisa – millele artikli 12 lõike 1 teises lõigus viidatakse – sõnastusest, et teavitatud asutuse sekkumine kõnealuse lisa kohasesse vastavushindamismenetlusse ei ole igas olukorras nõutav.

33 Nimelt peab esiteks vastavushindamismenetluses olulised raadiokatsed tegema kas „tootja“ ise või „laskma need teha kellelgi teisel“. Teiseks on asjaomases lisas sätestatud, et „kui katseid ei ole ühtlustatud standardites määratletud, vastutab oluliseks peetavate katsete määratlemise eest tootja valitud teavitatud asutus“.

34 Seega tuleneb direktiivi 1999/5 III lisa sõnastusest, et seadme vastavuse olulistele nõuetele, mis on direktiivi artikli 10 lõike 1 kohaselt direktiivi artiklis 3 nimetatud olulised nõuded, võib tootja ise kindlaks teha, kui ta on teinud kõik olulised raadiokatsed, mis on ühtlustatud standardites kindlaks määratud. Pelgalt selle lisa sõnastuse kohaselt ei nõua asjaomane hindamismenetlus seega igas olukorras teavitatud asutuse sekkumist ei raadiokatsete valikul ega raadiokatsete läbiviimiseks.

35 Sellest järeldub, et kui tootja on kasutanud ühtlustatud standardeid direktiivi 1999/5 III lisas osutatud vastavushindamismenetluse kohaldamisel, tuleb direktiivi artikli 12 lõike 1 teise lõigu sõnastust koostoimes direktiivi III lisa sõnastusega tõlgendada nii, et selle kohaselt ei ole teavitatud asutuse sekkumine nõutav ja seega ei pea raadioseadmele kinnitatud CE-märgisele olema lisatud teavitatud asutuse identifitseerimisnumber.

36 Niisugust tõlgendust kinnitab direktiivi 1999/5 artikli 12 lõike 1 teine lõik.

37 Teistsuguse tõlgenduse tagajärg oleks nimelt see, et teavitatud asutuse sekkumine oleks nõutav olukorras, kus juba eeldatakse, et asjaomane raadioseade vastab direktiivi artiklis 3 sätestatud olulistele nõuetele.

38 Direktiivi 1999/5 artikkel 10 näeb ette vastavushindamismenetluse, et tõendada seadme vastavust artiklis 3 sätestatud olulistele nõuetele. Artiklis 10 on sätestatud, et kui tootja on kohaldanud ühtlustatud standardeid, kohaldatakse raadioseadmete suhtes vastavalt tootja valikule kas direktiivi III, IV või V lisas osutatud hindamismenetlust. Nagu käesoleva kohtuotsuse punktis 34 märgitud, ei nõua direktiivi III lisas osutatud hindamismenetlus igas olukorras teavitatud asutuse sekkumist.

39 Lisaks näeb direktiivi 1999/5 artikli 5 lõige 1 ette, et kui seadmed vastavad ühtlustatud standarditele, mis on direktiivi artikli 2 punktis h määratletud kui „tehnospetsifikaadid, mille […] standardiorganisatsioon on vastu võtnud […], et kehtestada üleeuroopalised nõuded, mille järgimine ei ole kohustuslik“, siis sellest tulenevalt eeldatakse ka vastavust olulistele nõuetele.

40 Niisugust eeldust kinnitab direktiivi 1999/5 põhjendus 27, mis sätestab, et „ühtlustatud standardite järgimisest tuleneb oluliste nõuete vastavuseeldus“ ning et „näitamaks oluliste nõuete järgimist, võib kasutada ka teistsugused vahendeid“; seda eeldust kinnitab ka direktiivi III lisa, mis vabastab tootja kõnealuses lisas sätestatud menetluse kohaldamiseks teavitatud asutuse poole pöördumisest, kui seadmete vastavust on hinnatud ühtlustatud standarditele tuginedes.

41 Kuna eeldatakse, et ühtlustatud standardeid kasutades vastab seade olulistele nõuetele, ja võttes arvesse käesoleva kohtuotsuse punktis 34 antud tõlgendust, et teavitatud asutuse sekkumine ei ole nõutav, kui raadioseadme tootja on neid standardeid kasutanud, ei saa teha tootjale, kes on kasutanud direktiivi 1999/5 III lisas osutatud hindamismenetluse kohaldamisel ühtlustatud standardeid, kohustuslikuks pöörduda teavitatud asutuse poole ja lisada raadioseadmele kinnitatud CE-märgisele selle asutuse identifitseerimisnumber.

42 Direktiivi 1999/5 artikli 12 lõike 1 teise lõigu ja direktiivi III lisa selline tõlgendus on kooskõlas ka kõnealuse direktiiviga taotletud eesmärgiga. Nimelt tuleneb selle direktiivi põhjendustest 14 ja 32, et direktiivi eesmärk on tagada kaupade vaba liikumine, piirates vaba liikumise takistused selliste riigisiseste nõuetega, mis on vajalikud ja proportsionaalsed, tagades samas, et raadioseadmed ei põhjustaks terviseohtu, kui seda on võimalik vältida.

43 Direktiivi 1999/5 artikli 1 kohaselt luuakse selle direktiiviga reguleeriv raamistik seesuguste seadmete turuleviimiseks liidus, nende vaba liikumise ja kasutuselevõtmise tagamiseks. Direktiivi artiklis 7 on omakorda ette nähtud, et liikmesriigid lubavad võtta seadmed kasutusele nende ettenähtud otstarbel, kui need „vastavad olulistele nõuetele“. Kõnealused nõuded on määratletud direktiivi 1999/5 artiklis 3 ja need sisaldavad muu hulgas kasutajate tervise kaitset ja ohutust.

44 Nagu käesoleva kohtuotsuse punktides 39 ja 40 märgitud, kehtestatakse direktiivi 1999/5 artiklis 5 eeldus, mille kohaselt on direktiivi artiklis 3 sätestatud olulised nõuded täidetud, kui seade vastab ühtlustatud standarditele. Seega ei ole sellises olukorras teavitatud asutuse sekkumine vajalik, tagamaks et asjaomased seadmed ei põhjustaks terviseohtu, kui seda on võimalik vältida, ega ka vajalik selleks, et tagada kasutaja tervise ja ohutus.

45 Sellist tõlgendust kinnitab asjaolu, et direktiivi 1999/5 artikli 11 lõikes 1 määratletud teavitatud asutuse ülesanne ei seisne direktiivi artiklis 10 sätestatud hindamismenetluses ette nähtud „vajalike ülesannete“ täitmises ega kõikide seadmete artiklis 3 sätestatud olulistele nõuetele vastavuse kinnitamises.

46 Peale selle, lisaks direktiivi 1999/5 artikli 12 lõike 1 teise lõigu sõnastuse, konteksti ja eesmärgi analüüsile kinnitab käesoleva kohtuotsuse punktis 35 antud tõlgendust komisjoni selgitav märkus direktiivi 1999/5 tõlgendamise kohta. Asjaomase märkuse osast „Ambiguity in Annex III to the Directive“ ilmneb, et kui ühtlustatud standardid sisaldavad kõiki olulisi raadiokatseid, ei ole tootjal, kes otsustab neid standardeid kasutada, vaja teavitatud asutuse identifitseerimisnumbrit asjaomasele seadmele kanda. Kõnealuses märkuses rõhutatakse, et teavitatud asutus ei sekku direktiivi 1999/5

III lisas sätestatud vastavusmenetlusse, kui tootja on kasutanud ühtlustatud standardeid, ja direktiivi artikli 12 lõike 1 teises lõigus ette nähtud kohustus ei ole seega kohaldatav, kui asjaomane tootja on kasutanud ühtlustatud standardeid.

47 Eeltoodust lähtudes tuleb esimesele küsimusele vastata, et direktiivi 1999/5 artikli 12 lõike 1 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et juhul kui raadioseadme tootja kohaldab direktiivi III lisa teises lõigus ette nähtud menetlust ja kasutab ühtlustatud standardeid kõnealuses lõigus sätestatud katsete kindlaksmääramiseks, ei ole ta kohustatud pöörduma direktiivi artikli 11 lõikes 1 osutatud teavitatud asutuse poole ega seega lisama CE-märgisele selle asutuse identifitseerimisnumbrit.

Teine küsimus

48 Teise küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 1999/5 artikli 12 lõike 1 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et raadioseadme tootja, kes on kohaldanud direktiivi III lisas sätestatud menetlust, kasutades ühtlustatud standardeid, milles on kindlaks määratud olulised raadiokatsed, peab lisama CE-märgisele sellise teavitatud asutuse identifitseerimisnumbri, kelle poole ta on vabatahtlikult pöördunud, ilma et ta oleks selleks kohustatud, et kinnitada ühtlustatud standardite raames tehtavate oluliste raadiokatsete nimekiri.

49 Esimese küsimusele antud vastust arvestades ei ole tootja kohustatud lisama CE-märgisele teavitatud asutuse identifitseerimisnumbrit, kui selle asutuse poole pöörduti vabatahtlikult, et kinnitada ühtlustatud standardite raames tehtavate oluliste raadiokatsete nimekiri.

50 Nimelt, kuna tootja ei ole kohustatud teavitatud asutuse poole pöörduma, kui ta kohaldab direktiivi 1999/5 III lisa teises lõigus ette nähtud vastavushindamismenetlust ja kasutab nimetatud lõigus sätestatud katsete kindlaksmääramiseks ühtlustatud standardeid, ning ta ei ole seega kohustatud lisama CE-märgisele selle asutuse identifitseerimisnumbrit, ei ole tootja järelikult kohustatud lisama CE-märgisele sellise asutuse identifitseerimisnumbrit, kui ta on pöördunud asutuse poole vabatahtlikult.

51 Sellist tõlgendust kinnitab asjaolu, et – nagu komisjon oma kirjalikes seisukohtades märkis – juhul, kui teavitatud asutus ei ole katsete valiku eest vastutav, puuduks selle asutuse identifitseerimisnumbri märkimise kohustusel mõte, kui võtta arvesse käesoleva kohtuotsuse punktis 40 esitatud kaalutlusi.

52 Eeltoodust lähtudes tuleb teisele küsimusele vastata, et direktiivi 1999/5 artikli 12 lõike 1 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et raadioseadme tootja, kes on kohaldanud direktiivi III lisas sätestatud menetlust, kasutades ühtlustatud standardeid, milles on kindlaks määratud olulised raadiokatsed, ei ole kohustatud lisama CE-märgisele sellise teavitatud asutuse identifitseerimisnumbrit, kelle poole ta on vabatahtlikult pöördunud, ilma et ta oleks selleks kohustatud, et kinnitada ühtlustatud standardite raames tehtavate oluliste raadiokatsete nimekiri.

Kolmas küsimus

53 Arvestades esimesele ja teisele küsimusele antud vastust, ei ole kolmandale küsimusele vaja vastata.

Kohtukulud

54 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (üheksas koda) otsustab:

1. **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 1999. aasta direktiivi 1999/5/EÜ raadioseadmete ja telekommunikatsioonivõrgu lõppseadmete ning nende nõuetekohasuse vastastikuse tunnustamise kohta (muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 596/2009) artikli 12 lõike 1 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et juhul, kui raadioseadme tootja kohaldab direktiivi III lisa teises lõigus ette nähtud menetlust ja kasutab ühtlustatud standardeid kõnealuses lõigus sätestatud katsete kindlaksmääramiseks, ei ole ta kohustatud pöörduma direktiivi artikli 11 lõikes 1 osutatud teavitatud asutuse poole ega seega lisama CE-märgisele selle asutuse identifitseerimisnumbrit.**

2. **Määrusega nr 596/2009 muudetud direktiivi 1999/5 artikli 12 lõike 1 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et raadioseadme tootja, kes on kohaldanud direktiivi III lisas sätestatud menetlust, kasutades ühtlustatud standardeid, milles on kindlaks määratud olulised raadiokatsed, ei ole kohustatud lisama CE-märgisele sellise teavitatud asutuse identifitseerimisnumbrit, kelle poole ta on vabatahtlikult pöördunud, ilma et ta oleks selleks kohustatud, et kinnitada ühtlustatud standardite raames tehtavate oluliste raadiokatsete nimekiri.**

Allkirjad